

OPRACOWAŁA:

Karolina Cogiel
Szkoła Podstawowa nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Jana III Sobieskiego w Tychach

Jaki wpływ ma Słońce na otaczającą nas przyrodę?

POZIOM EDUKACYJNY:	PRZEDMIOT:
szkoła podstawowa, klasy 1-3	edukacja wczesnoszkolna (edukacja przyrodnicza)

TEMAT PRZEWODNI:

Jaki wpływ ma Słońce na otaczającą nas przyrodę?

CEL LEKCJI:

nabywanie umiejętności posługiwania się lupą, dzięki której możliwe jest prowadzenie obserwacji przyrodniczych; wskazywanie zależności między wpływem słońca a otaczającą nas przyrodą (florą i fauną pobliskiego parku).

METODY PRACY / DZIAŁANIA NA LEKCJACH:

Ćwiczenia praktyczne:

- Nauczyciel prezentuje uczniom lupę, omawia jej podstawową budowę oraz właściwości (szkło powiększające, uchwyt). Uczniowie uczą się prawidłowego posługiwania lupą i obserwują wybrane elementy przyrody (liście, fragmenty kory, trawę), zwracając uwagę na różnice widoczne w miejscach nasłonecznionych i zacienionych. Dzieci opisują swoje spostrzeżenia i wskazują, jak światło słoneczne wpływa na wygląd obserwowanych obiektów.
- Nauczyciel rozmawia z uczniami o tym, że Słońce może być wykorzystywane do produkcji energii elektrycznej. Wyjaśnia w prosty sposób, że promienie słoneczne można „łapać” za pomocą paneli słonecznych i zamieniać je w prąd. Uczniowie wskazują lub rysują przykłady miejsc i przedmiotów, które mogą działać dzięki energii słonecznej (np. domy, lampy w parku). Na zakończenie formułowany jest wspólny wniosek, że energia słoneczna jest czysta i pomaga dbać o przyrodę,

Ćwiczenia terenowe

- sprawdź w pobliskim parku, jak wyglądają liście znajdujące się na drzewie, w zasięgu promieni słonecznych, a jak te, które spadły na trawę; dowiedz się, co kryje się na zacienionych częściach

kory drzewa, a także co można znaleźć pod kamieniem itp.

Ćwiczenie z zakresu sprawczości zgodne z filozofią zero waste

- uczniowie wykonują doniczki na kwiaty z kubeczka po jogurcie oraz patyków, kamyków, jesien-nych liści, szyszek itp. znalezionych podczas zajęć terenowych,

Ćwiczenia z wyobraźni

- wyobraź sobie świat, w którym nie ma promieni słonecznych. Jak by wyglądał? Jakie uczucia wy-wołuje w Tobie taka wizja? Zilustruj swój pomysł,

Ćwiczenia z lokalności i regionalności

- razem z dziećmi z klasy stwórz mapę myśli przedstawiającą pomysły na wykorzystanie energii słonecznej w naszym mieście,

Ćwiczenia oparte na międzypokoleniowości:

- porozmawiaj z rodzicami lub innymi starszymi członkami rodziny na temat sposobów wykorzy-stywania słońca w życiu codziennym; porozmawiaj z nimi o tym, jak słońce pomagało ludziom i przyrodzie dawniej, a jak jest wykorzystywane obecnie. Proponowane pytania:
 - Jak słońce pomagało w życiu codziennym, gdy dorośli byli dziećmi? (np. suszenie prania, su-szenie owoców i ziół, prace w polu, zabawy na dworze),
 - Jak słońce wpływało na rośliny i zwierzęta?
 - Co robiono latem, a czego nie można było robić bez słońca?

UWAGI DO LEKCJI:

Doniczki wykonane przez dzieci można wykorzystać na kolejnych zajęciach przyrodniczych i zasadzić w nich nasiona, aby móc obserwować wzrost roślin, kwiatów, a także wpływ słońca na ich rozwój.

(EKO)INSPIROWNIK NAUCZYCIELSKI. MATERIAŁY DODATKOWE I MULTIMEDIA:

BirthPath Films, *Słońce. Ciekawostki o Słońcu. Film dla dzieci*, YouTube, 9.12.2025,

https://youtu.be/83DWqoaYqRU?si=9m6ftfah_d-eMtoL

Jancewicz A., *Metody wprowadzania dzieci w świat przyrody*, w: „Zagadnienia Społeczne” 2023, vol. 1, 9.12.2025, <https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-issn-2353-7426-year-2023-vo-lume-1-issue-18-article-3ed81af4-7f98-3065-961a-717ffb3d7ebd>

SŁOWA KLUCZE:

Słońce, energia słoneczna, obserwacje przyrodnicze, zero waste.